

Kanta-palvelut

16.11.2022

Toimittajayhteistyökokous, Kanta-palvelut

Aika ke 16.11.2022 klo 9–12

Paikka Teams

Osallistujat Kutsutut

Kokousmateriaalit: [Tietojärjestelmätoimittajien kokousmateriaalit 2022 - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Irma Kovanen avasi kokouksen

2 Ajankohtaista Valviralta, Essi Haglund /Valvira

[Esitysmateriaali: Ajankohtaista Valvirassa](#)

Essi Haglund Valvirasta kertasi tietojärjestelmän rekisteröintiprosessia ja uudelleen sertifiointia.

Valvira on lähettänyt lokakuun alussa A- ja B-luokan järjestelmäpalvelujen tuottajille kirjeen järjestelmän tietojen ajantasaisuuden tarkistamisesta.

3 Ajankohtaista THL:ltä, Juha Mykkänen /THL

[Esitysmateriaali: Ajankohtaista THL:ltä](#)

Juha Mykkänen kertoi koulutusmateriaalin päivityksistä sekä modulaaristen järjestelmien sertifioinnista.

Kansallisten ajanvarausmäärittysten päivityksessä on käynnistynyt seuraava kierros. Kanta-toteutuksissa ajanvaraus linkittyy mm. merkinnän tekijä- ja ostopalvelun valtuutus – ominaisuuksiin ja liittyy hoidon tarpeen arvioinnin tietosisältöjen lisäksi tukea hoitopäätöksen seurannan kokonaisuudelle.

Kysymys/Kari Heinonen: Eikö modulaarisuuden idea sisällä myös järjestelmäkomponenttien keskinäisen vaihdettavuuden, jolloin ei ole yhtä kiinteää "tuotetta", jolla tietty vaatimus toteutetaan, vaan toteutus perustuu jonkin tunnetun standardin ja sen rajapinnan tms. noudattamiseen. Miten tällainen käsitellään ja ilmoitetaan?

Vastaus/Juha Mykkänen (THL): On mahdollista täyttää olennaisia vaatimuksia rajapintojen kautta. Mitä standardisoidumpi rajapinta on, sen parempi. On mahdollista kertoa, että tietty vaatimus täytetään tällaisen rajapinnan kautta. Toiminnallisuus on myös pystyttävä todentamaan vakuuttavasti osana sertifiointia.

Kysymys/Pirkko Kortekangas: Mitä kautta kansalaiselle on tarkoitus näyttää hänen Kantaan tallennetut ajanvaraustietonsa, Omatietovarannonko?

Vastaus/Juha Mykkänen (THL): Kannasta tietoja kysellään OmaKannasta. Asiointipalvelut ovat myös tärkeitä, koska siellä varsinaisia ajanvaraustietoja hallitaan. Ajanvaraustiedot sijaitsevat palveluntuottajan rekisterissä eivätkä Kanta-palveluissa. Alueellisten järjestelmien välillä tietojen välitys tapahtuu samoilla pelisäännöillä kuin nytkin. Kanta-palveluista ajanvaraustietojen haku palvelunantajan tietojärjestelmiin tapahtuu vastaavalla logiikalla kuin muissakin asiakastiedoissa eikä siten kuin hyvinvointitietoja palautetaan Omatietovarannosta. Ajanvaraustiedot saadaan suoraan Potilastiedon arkistosta FHIR-rajapinnan kautta.

Kysymys/Pirkko Kortekangas: Millä aikataululla ajanvaraustiedot ovat haettavissa kansalaisille itselleen Omatietovarannosta.

Vastaus/Kela: OmaKannan roadmapilla ajanvaraustiedon toteutus on aikataulutettu alustavasti vuoden 2023 lopulla. Aikataulu ajanvaraustietojen haulle Omatietovarannon kautta tarkentuu myöhemmin.

4 Tuotannon tilannekatsaus, Sami Jyväkorpi /Kela

[Esitysmateriaali: Tuotannon tilannekatsaus](#)

Sami Jyväkorpi esitteli tuotannon tilannekuvaa, sanomamääriä ja palveluiden vasteaikoja sekä Kanta-palveluiden häiriötilanteita lokakuussa 2022. Uutena kokonaisuutena mukana oli tilannetietoja Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston asiakirjoista.

Osallistujia pyydettiin muistuttamaan organisaatioidensa teknisistä asioista vastaaville tahoille, että Koodistopalvelun kaikkien rajapintojen käyttö http-yhteydellä päättyy 12.12.2022 ja sen jälkeen rajapintoja voi käyttää ainoastaan https-yhteydellä. Rajapinta- ja liittymisohje löytyy [Kanta.fi:stä](#). Koodistopalvelun rajapintoihin liittyvissä ongelmatilanteissa voi ottaa yhteyttä sähköpostilla: tekninentuki@kanta.fi.

5 Asiakastietolakupaketin toimeenpanon tilannekatsaus / Kela

[Esitysmateriaali: Asiakastietolakupaketin toimeenpanon tilannekatsaus](#)

Sari Laukkanen kertoi asiakastietolain toimeenpanon tilanteesta. Hanne Laukkanen kertoi lakipaketin vaikutuksista Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon ja kertasi liittymisvelvoitteen aikataulun ja vaatimukset tietojärjestelmille. Sole Salmijärvi kertoi lakipaketin vaikutuksista Potilastiedon arkistolle.

Toisilain 55 §:n mukainen kieltö on uusi, vuonna 2023 käynnistyvä työ. Potilaalla on oikeus kieltää kliinisesti merkittävän löydöksen perusteella tehtävät yhteydenotot. Tuotantokäytön aloituksen aikataulu on 1.1.2024.

Kysymys/Kari Heinonen: Miten nykymuotoisen yleisen luovutusluvan (+informoinnin) avulla saadaan toteutettua HE:hen kirjattu sektoreiden välisen luvittamisen yksityiskohtainen kohdentaminen?

Vastaus: Potilastiedon arkistolla on luovutuslupa, joka mahdollistaa tietojen luovuttamisen terveydenhuollon toimijoiden välillä, samoin Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistolla on oma luovutuslupansa sosiaalihuollon sisäisiin luovutuksiin.

Nämä luovutusluvut eivät ole hyödynnettävissä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen välisiin luovutuksiin, vaan näitä luovutuksia varten tarvitaan erilliset luovutusluvut. Tästä on tulossa lisää tietoa ensi vuoden aikana suunnittelun edetessä.

Kysymys/Anita van Gils: Onko toisilain mukaisessa kiellossa käyttöönoton takarajaa?

Vastaus: Kielto-oikeus on 1.1.2024 alkaen ja tuki sille pitää järjestelmissä olla silloin.

Kysymys/Kari Heinonen: Liittyykö reseptien tilanteeseen jotain erityistä Uudenmaan väliaikaisen tiedonsaantioikeuden ja kieltojen osalta.

Vastaus: Asia on vielä selvittelyssä.

6 Sote-uudistuksen tilannekatsaus / Kela

[Esitysmateriaali: Sote-uudistuksen tilannekatsaus](#)

Sole Salmijärvi, Hanne Laukkanen, Kirsi Vainio ja Henrika Merenlehto kertoivat sote-uudistuksen tilanteesta Potilastiedon arkistossa, Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistossa, Reseptikeskuksessa ja yhteistyöstä hyvinvointialueiden kanssa.

Kysymys/Kari Heinonen: Eikö hyvinvointialueen sisällä vanhoihin rekisterinpitäjiin kohdistuvien tietojen luovutuskieltojen voimassaolo lakkaa?

Vastaus: Yhden rekisterin sisällä vanhat kiellot lakkaavat olemasta. Tulevilla hyvinvointialueilla on yhteinen terveydenhuollon potilasrekisteri, ja tietojen käyttö on omien tietojen käyttöä, ei luovuttamista rekisterien välillä. Tähän asetetut tietojen luovutuskiellot eivät vaikuta. Aiemmin asetetut palvelunantajaan kohdistuvat kiellot estävät edelleen tietojen luovuttamisen esim. hyvinvointialueen työterveyshuollon rekisteriin tai toiselle rekisterinpitäjälle.

7 Hetu-uudistus, riittävyysratkaisu (uudet välimerkit) Kanta-palveluissa, Tatu Heinonen/ Kela

[Esitysmateriaali: Hetu-uudistus riittävyysratkaisu \(uudet välimerkit\) Kanta-palveluissa](#)

Kanta-palveluissa toteutetaan alkuvuonna 2023 tekniset muutokset ja tuki uusille välimerkeille. Välimerkkiuudistus ei edellytä erillistä yhteistestausta, mutta omatoimista testausta suositellaan tehtäväksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

THL kertoi, että THL on antanut henkilötunnusten riittävyyden varmistamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmissä [ohjeen 2/2022 \(7.11.2022\)](#).

Kysymys/Harri Nurmi: Onko toimintamalleissa huomioitu DVV:n digitaalisen henkilöllisyyden hanketta? Tähän liittyvät mm. erilaiset tunnistusmenettelyt ja uusien digitaalisten työkalujen tuominen osaksi toimintamalleja ja huolena on, että toimintamallit ovat ajoissa valmiina, kun uusia tunnistamiseen liittyviä sovelluksia tulee käyttöön.

Vastaus: Ensimmäisessä vaiheessa keskitytään pelkästään välimerkkihankkeen aiheuttamiin muutoksiin.

Kysymys/Arto Bäckman: Onko myös uusilla välimerkeillä sama käytäntö kuin aikaisemmin, eli vain ns. 900-sarjan tunnuksia käytetään testitunnuksina?

Vastaus: Välimerkkiuudistukseen liittyvistä testihetuista tiedotetaan myöhemmin lisää.

8 Potilastiedon arkiston tilannekatsaus, Sole Salmijärvi /Kela

[Esitysmateriaali: Potilastiedon arkiston tilannekatsaus](#)

Kanta-palvelut

16.11.2022

Sole Salmijärvi kävi läpi Potilastiedon arkistosta 9.12.2022 tuotantoon vietävän version sekä 17.11.2022 asiakastestiympäristöön asennettavan version sisältöä sekä Potilastiedon arkiston määrittelyjen päivityksiä.

Kysymys/Peter, John: Aiemmin mainittiin, että PTA:ssa on 3.3MRD asiakirjaa. Poistaako Kelan Potilastiedon arkisto kuitenkin sisältöä, kun säilytysajat täyttyvät potilasasiakirja-asetuksen 94/2022 mukaan?

Vastaus: Potilastiedon arkistosta tullaan jatkossa poistamaan tieto arkistolaitoksen ohjeistuksen mukaisesti siinä vaiheessa, kun tietojen säilytysaika on päättynyt

9 Reseptin tilannekatsaus, Kirsi Vainio /Kela

[Esitysmateriaali: Reseptin tilannekatsaus](#)

Kirsi Vainio esitteli Reseptikeskuksen tilannekatsauksen. Lääketietokannan 2022 ja Reseptin v4.00 on oltava hyväksytysti yhteistestattu vuoden 2022 loppuun mennessä. Käyttöönoton takarajaa on kuitenkin myöhennetty 30.9.2023 asti.

Kysymys/Samuli Kärkkäinen: Koskeeko muuttunut aikataulu myös suostumuskoodiston muutoksia?

Vastaus: Kanta-informoinnin ja luovutusluvan käyttöönottoille annettu lisäaikaa 31.12.2023 asti: [Kanta-informoinnin ja luovutusluvan käyttöönottovelvoitteelle uusi aikataulu - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)

Kysymys/Kari Heinonen: Miten rakenteisen annostuksen osalta työt etenevät?

Vastaus: Rakenteisesta annostuksen määrittelyistä tullut paljon kysymyksiä, ja keskustelujen perusteella myös toteutus on jo käynnissä muutamilla eli pikkuhiljaa tulee varmasti. Toivomus on, että rakenteisen annostuksen käyttöönottoja edistettäisiin niin, ettei jäisi liian isoja kakkuja toteutuksiin/yhteistestauksiin kun Kanta-lääkityslista tulee vuonna 2025.

10 Kannan verkkokoulut, Kati Haukirauma /Kela

[Esitysmateriaali: Kannan verkkokoulut](#)

Uusia sisältöjä on julkaistu 7.11.2022 Kanta-verkkokoulussa: Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen luovuttaminen ja Potilastiedon arkiston toimintamallit. Verkkokoulut sisältävät yhteisiä ja toimialakohtaisia osioita sekä lopputentin.

11 Kuva-aineistojen arkiston toiminnalliset määrittelyt, Milja Keinänen /Kela

[Esitysmateriaali: Kuva-aineistojen arkiston toiminnalliset määrittelyt](#)

Milja Keinänen kertoi Kuva-aineistojen arkiston toiminnallisiin määrittelyihin tulevista uusista sisällöistä asiakastietolain uudistuksen myötä.

Kommentti/Kauko Hartikainen: Radiologisessa nimikkeistössä ei koodeilla kerrota esimerkiksi, onko kuvattu vain oikea käsi. Se ilmoitetaan lisäkoodeilla. Kaikki järjestelmät eivät kuitenkaan tue näiden lisäkoodien (pohjoismaisen toimenpideluokituksen Z-koodit) käyttöä. Tämä aiheuttaa yhteentoimivuusongelmia, joten lisäkoodit pitäisi saada yhtenevästi käyttöön.

Vastaus: THL:n Toimenpideluokitus sisältää Z-koodilla olevat puolisuuden lisäkoodit, joita voidaan tarvittaessa hyödyntää tutkimuksen kirjaamisessa: [THL Toimenpideluokitus Oikea puoli ZXA00](#) ja [THL Toimenpideluokitus Vasen puoli ZXA05](#).

Kaikki järjestelmät eivät välttämättä tue lisäkoodien käyttöä, jolloin voi olla, että käyttäjä ei pääse valitsemaan puolisuus -tietoa kirjauksen yhteydessä (järjestelmän toteutus puuttuu, koska ei pakollinen tieto). Kuvantamistutkimukset tietosisällössä on coded22, Tehdyn kuvantamistutkimuksen puoli, joka on ei-pakollinen tieto. Mikäli kentästä haluttaisiin pakollinen tai ehdollisesti pakollinen, vaatisi se muutoksen tähän tietosisältöön. Tällä hetkellä puolisuus-kenttä on määritelty ei-pakolliseksi tiedoksi, koska kaikissa kuvissa puolisuustieto ei ole järkevä esim. jos kuvataan sydäntä tai aivoja. Joten muutos ehdollisesti pakolliseksi voisi olla hyödyllinen: puolisuus kirjattaisiin silloin ko. lisäkoodeilla, kun se on tarkoituksen mukaista esim. ranteen kuvauksessa.

12 Yhteistestaus ja sertifiointi, Hanna Varis /Kela

[Esitysmateriaali: Yhteistestaus ja sertifiointi](#)

Hanna Varis muistutti toimenpiteistä yhteistestauksen sujuvan edistymisen varmistamiseksi ja sertifiointin uusimiseksi.

13 Menneitä ja tulevia tilaisuuksia

STM:n ICT-toimittajayhteistyötilaisuus to 10.11.2022: THL:n Päivi Achte esitteli Kanta-kehittämisen suuntaviivoja ja painopisteitä vuodelle 2023.

- Suora linkki Päivi Achten esitykseen: [Ajankohtaisia \(stm.fi\)](#)
- Tilaisuuden tallenne STM:n Youtube-kanavalla: <https://youtu.be/eWuPiujNtRg>
- Kaikki tilaisuudessa nähdyt esitykset on linkitetty STM:n [tapahtumakalenteriin](#).

DVV:n tilaisuus hyvinvointialueille ke 9.11.2022: Lakimuutoksiin liittyvät muutokset ja Digi- ja väestötietoviraston tukipalvelut.

- [Linkki Hetu-uudistuksesta \(ja muustakin ajankohtaisesta\) kertovaan esitykseen](#).

Vuoden 2023 toimittajayhteistyökokousten ajankohdat löytyvät Kanta.fi:stä.

14 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 26.1.2023 klo 9–12.

Toiveita asialistalle Kelan, THL:n, Fimean tai Valviran suuntaan voi esittää Irma Kovalle.

15 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.